

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ג שבט תש"פ | דף היומי בבלי: ברכות מו.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תנ"ז עד אמצע סעיף א' בהגה "ואם היה בו שיעור חלה".
מוסר: שמירת הלשון - שער התורה פרק י' 'ובזה פרשתי' עד 'וזה לשון'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ב משנה א עד פרק ב משנה ד 'ואל תאמר'

ה'דיל' המרגש שהפתיע את חברי ועדת תכנון ובניה בביתר עילית | ה'קונץ' של הברון אייבשיץ
| והוועד המוסרי הקבוע של ראש הישיבה עם... קבוצת ילדים | 1829

על דא ועל הא

ה'דיל' המרגש שהפתיע את חברי ועדת תכנון ובניה בביתר עילית: הסרת התנגדות לתוספת בניה תמורת... לימוד 'הדף היומי'

"אני כבר 14 שנה בוועדה ומעולם לא נתקלתי בדבר נדיר שכזה", אמר מהנדס העיר בהתרגשות

הבית - וחשבה לעצמה, 'הרי כסף בא כסף הולך, אני רוצה משהו נצחי. אני אסתכל כל יום על התקרה הזאת בשבע וחצי שנים הקרובות, ואדע שיש לי תמורה', וכך הבשילה ההחלטה להצעת ה'דיל' המיוחדת עד להגשת ההצעה בוועדה.

כאשר שמע מהנדס העיר את נוסחת הפשרה הלא שגרתית, הגיב בהתרגשות ואמר: "אני כבר פה 14 שנה בוועדה, ובחיי לא נתקלתי בויתור כה נדיר, ועוד בתמורה לדבר רוחני שכזה. זה דבר מדהים ומרגש בעיני".

לאחר ההלם הראשוני נענה השכן לבקשה, והשיב כי הוא אמנם כבר לומד את הדף היומי, אך הוא כמובן מוכן להקדיש את זכות הלימוד עבור השכנים.

הצדדים יצאו מחוץ למליאת הוועדה כדי לערוך הסכם, ולאחר מכן שבו לחדר הוועדה והשכנה הסירה את התנגדותה.

אחד מחברי המועצה שנכח במקום שהתראיין גם הוא, אמר כי "אין ספק שזה התיק היחיד בהיסטוריה של ועדת תכנון ובניה שנספת באופן רוחני. במרבית התיקים הפשרה היא על פיצוי כספי, אבל פה זה היה שונה לגמרי. אבישי המהנדס אמר במליאת הוועדה לאחר מכן שהוא הרגיש רגע של קדושה בחדר באותו זמן. אני מקווה ששאר תושבי העיר ילמדו מהוויתור המכובד הזה..."

(מתוך 'יתד השבוע')

בביתר עילית נסגר באחרונה 'דיל' מרגש, ראשון מסוגו בכל תולדות הבנייה בעיר, וכנראה שגם בכל עסקי השכנים, ההרחבות, תוספות הבנייה והפיצויים שנרחקים בין שכנים שמוציאים מרפסת לבין אלו שנשארים לשבת קצת בחושך.

חברי ועדת תכנון ובניה בעיריית ביתר עילית, שהתכנסו יחד עם מהנדס העיר אבישי מירון על מנת לדון בבקשות שהוגשו על ידי תושבים, נתקלו באחרונה בסיפור בלתי שגרתית. ב'ביתר עילית אונליין' פרסמו את הדין והדברים המרגש כפי שהוא התרחש שלב אחרי שלב, ולתועלת הקוראים הנכבדים אנו מביאים שוב את הדברים ככתבם וכלשונם:

באחד התיקים שהתנהלו על תוספת לדירה בגבעה A, הביעה אחת השכנות התנגדות חריפה. לטענתה, תוספת הבנייה של השכן תחשיך מספר חדרים - דבר שיגרום לה נזק. השכן, מצדו, הציע לשכנים המתנגדים פיצוי כספי בשל הנזק שייגרם לדירה.

לאחר שיח ער בין הצדדים אמרה השכנה: "אני מוכנה לוותר ולהסיר את ההתנגדות שלי לבנייה, בתנאי אחד. התנאי הוא שהמבקש, כלומר השכן, יחל ללמוד בקביעות את ה... דף היומי".

חברי הוועדה נדהמו למשמע הבקשה. בראיון לעיתון המקומי סיפרה, השכנה כי באחד הימים הסתכלה אל האזור שבו אמורה להיות התקרה שתחשיך את

הסקרנות כרסמה בלב כולם, אך מי יעז לחטט בעניניו האישיים של הברון הנכבד? רק במהלך השבע-ברכות, כטוב לב הברון ביין, העז אחד ממכריו לשאלו מדוע סירב באופן כה גורף לכל ההצעות, ומה נשתנתה ההצעה הזאת מבין כל השאר?

ה'קונץ' של הברון אייבשיץ

נפגש פגישה אחת, ותיכף משיב תשובה שלילית. המה ראו כן תמהו, מה יש לו לבעל תשובה בן שישים, שמציעים לו הצעות כאלו נכבדות וטובות, לפסול את כולן? הוא המשיך להיפגש, ורק לאחר שנפגש עם 'מיכלה בלאך' - כך קראו לה - נתן על אתר תשובה חיובית.

הסקרנות כרסמה בלב האנשים, אך מי יעז לחטט בלבו ובקרבו של הברון הנכבד? רק במהלך השבע-ברכות, כטוב לב הברון ביין, העז אחד ממכריו לשאלו מדוע סירב באופן כה גורף לכל ההצעות, ומה נשתנתה הכלה הזו מכל הכלות?

גילה הברון את סגור ליבו וסיפר: "בכל פגישה 'חשפתי' בשלב כלשהו את 'הסוד הנורא', לפיו כל חזרתי בתשובה אינה כפי שהיא מצטיירת כלפי חוץ, וכי אני חושב להמשיך וליהנות ממנעמי החיים ומעוניין להקים בית ברוח זו. כל המועמדות איתן נפגשתי, הסכימו לשתף פעולה בתרגיל ההסחה... או אז מיד הבנתי שהן לא מתאימות לשאיפותיי הרוחניות. רק זו האחרונה הודיעה לי מיד - 'שלום ולא להתראות'... ולקח לי הרבה זמן לשכנע אותה שרק עשיתי 'קונץ' על מנת לעמוד על טיב המדוברת"...

(הרב ישראל למברגר מוסף שב"ק יתרו תשע"ז)

לקראת ראש השנה בשנת תק"ס נצנצו הרהורי תשובה בליבו ובמוחו של "הברון אייבשיץ" - רבי בנימין וואלף אייבשיץ זצ"ל. היה זה חודש לפני המועד המתוכנן לנישואיו עם בתו של אחד השרים רח"ל, אך כאמור, כבר בראש השנה חל אצלו המהפך לטובה.

בעשרת ימי תשובה של אותה שנה השליך את כל עברו מאחוריו וקבע מזוזות מהודרות בארמונו. חסל סדר הנשפים ששרי המלוכה ואנשי החברה הגבוהה לא העלו על דעתם לארגן בלעדיו, חסל סדר המסיבה הפרטית שהיה מקיים מדי שבוע בארמונו, ואולי גם חסל שירותי ייעוץ הסתרים שנהג להעניק ברוב חכמתו וקסמו האישי לכל שר בענייניו.

בליל יום הכיפורים הגיע לבית הכנסת, שם שהה כל היממה "ועשה תשובה גדולה על כל עוונותיו ובכה כל היום מאין הפוגות, עד שנתעוררו כל העם לתשובה". כאשר כיבדו אותו בעלייה לתורה החזיק בספר התורה ונשבע בקול רם שמעתה יעבוד את השם בכל כוחו עד צאת נפשו.

כאשר חפץ להקים בית נאמן בישראל רבו עליו הקופצים בהצעות מבתי עשירים, אך ראה זה פלא - עם כל מועמדת היה

דקה מתוקה - 60 שניות על הדף היומי

האוכלים בגינה או במקום ציבורי, איזה נוסח יאמרו ב'הרחמן הוא ישלח ברכה מרובה בבית הזה'?

ברכות דף מו

ברכת האורה

ומכח זה הוסיף הגר"י זילברשטיין (חשוקי חמד ברכות מו, א), שאף האוכלים במקומות ציבוריים שאינם בית וכגון בגינות ציבוריות וכדו', שיאמרו בברכת המזון נוסח זה בהרחמן, ולא יאמרו 'הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרובה בבית הזה ועל שלחן

האוכל בבית השייך לעכו"ם, פסק המשנ"ב (סי קצג ס"ק כז) שבנוסח הרחמן יאמר: "הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרובה בהליכתנו ובישיבתנו מעתה ועד עולם". וכך פסק גם הגר"י זילברשטיין לברך במטוס השייך לנוכרים.

זה שאכלנו עליו.

עוד כתב המשנ"ב שם, שלענין נוסח 'הרחמן הוא יברך את בעל הבית הזה', אין בעיה לאומרו אף בבית השייך לעכו"ם, ומשום שהכוונה ב'בעל הבית הזה', על בעל הסעודה. והאוכלים במסעדה או בבית מלון, דעת הגרי"ש אלישיב שיש להם לומר "הרחמן הוא יברך את בעל הבית הזה", אף על

פי שהם משלמים לו על הסעודה, שכן אם בעל הבית לא היה מכין להם את הסעודה, לא היו אוכלים אכילה זו, וכספם לא היה משביע אותם. אך לגבי הברכה המיוחדת שמברך האורח את בעל הבית "יהי רצון שלא יבוש" וכו', מבואר במשנ"ב (סי' רא ס"ק ז) שהמשלם על סעודתו אינו מברכה.

(חשוקי חמד ברכות)

חדשות דרשו

בעקבות הגידול האדיר בכמות הנבחרים: עשרות אברכים ת"ח השתתפו בערב עיון והכשרה לקראת הצטרפותם למערך בודקי המבחנים של 'דרשו'

ראשי 'דרשו' בכנס: "עלינו לזכור שכל אחד מהמבחנים מקפל בתוכו השקעה אינסופית, ובדיקתו צריכה להיעשות במלוא האחריות ותשומת הלב"

כשהוא מנתח יחד עמם את סוגי התשובות שניתנו לשאלות. בין היתר הבהיר הרב קסלר כי על אף שיש לוודא שהנבחרים השיבו תשובות נכונות, חייב הבודק להתבונן בתשובות ולהבין שפעמים רבות אפשר לענות תשובה אחת במספר סגנונות, ולכן חשוב לוודא שהתשובה אכן שגויה לפני שהבודק פוסל אותה.

הרה"ג ר' ישראל ליוש, ר"מ בישיבת 'אהבת אהרן' ואחראי המבחנים ב'קנין תורה' גלל בפני בודקי המבחנים את התהליך המורכב שעוברים המבחנים, משלב כתיבת השאלות, דרך הביקורות החוזרות והנשנות, ההדפסה, ההפצה, האיסוף החלוקה לבודקים, מתן הציונים ותחשיב המלגות המגיעות לנבחרים, כשהוא מדגיש שבודקי המבחנים צריכים מצד אחד להיות מלאי אכפתיות והערכה לכל נבחן שעמל והתייגע, ומאידך אל להם להקל ראש במתן ציונים: "נבחני 'דרשו' אלו אנשים שבאים להיבחן לא בגלל שהם רוצים מלגה", אמר הרב ליוש, "אלא בעיקר בגלל שהם רוצים לדעת את האמת, היכן הם אווזים, כמה הם יודעים. חשוב שלא נרמה אותם וניתן לכל אחד את הציון המגיע לו בדיוק, לא יותר ובוודאי שלא פחות ממה שמגיע לו".

את הכינוס חתם הרה"ח ר' שמעון דייטש, מנהל פרויקטים ב'דרשו', שהסביר לבודקים כי ציוני הנבחרים מוזנים במערכת פעם בחודש, ולכן ישנה חשיבות רבה מאוד שהבודקים יעמדו בלוח הזמנים: "אם בודק אחד לא עמד ביעד ומאחר חלילה, הוא גורם לכך שכל הציונים, של כל הנבחרים מוזנים במערכת באיחור. "אנחנו מבינים שיש מקרים של אונס ואירועים בלתי צפויים, ולכן בודק שרואה שמסיבה כלשהי אינו יכול לעמוד בקצב ויש חשש שלא יוכל לעמוד ביעד שנקבע, הוא מוזמן לפנות ל'דרשו', ואנחנו נדאג לאסוף מביתו את המבחנים ולהעביר אותם לבודקים אחרים שמתקדמים בקצב מהר יותר, ובמאמץ משותף של כולם

עשרות אברכים ברי אוריין השתתפו בשבוע שעבר בערב עיון והכשרה, לקראתם הצטרפותם לצוות בודקי המבחנים של 'דרשו', בתוכניות 'קנין תורה' ו'דף הכולל - דרשו'.

בודקי המבחנים, מרביתם מגידי שיעורי ב'דף היומי' בקהילות הקודש, וחלקם ר"מים בישיבות הקדושות, קיבלו הדרכה מעשית כיצד יש לבצע את מלאכת בדיקת המבחנים, שנכתבו בעמל וביגיעה רבה על ידי הנבחרים שהתייגעו בתלמודם במשך חודש שלם, כדי להעמיד את ידיעותיהם בכור המבחן.

הרה"ג רבי אביגדור ברנשטיין, מראשי 'דרשו', נשא דברים בפני הבודקים החדשים, והדגיש בפניהם את כובד האחריות המוטלת על כתפיהם בשעה שהם בודקים את המבחנים: "אנחנו צריכים לזכור שכל אחד מהמבחנים מקפל בתוכו השקעה אינסופית. אם ניתן ללומד ציון נמוך מהמגיע לו, הדבר עלול לגרום לנזק גדול חלילה וחס, הן בהיבט הכספי משום שהציון ישפיע גם המלגה שלו, אבל ציון שגוי עלול לפגוע גם במוטיבציה של הנבחן להמשיך ולהשקיע בחודשים הבאים".

עוד הדגיש הרב ברנשטיין את החשיבות הגדולה של העמידה בסד הזמנים שנקבע על ידי הארגון: "הנהלת 'דרשו' רואה חשיבות עצומה בעמידה בלוח הזמנים. היעד שלנו הוא שכל נבחן יקבל מכתב לביתו, עם הציון שקיבל במבחן האחרון וגובה המלגה שמגיעה לו, אם אכן מגיעה לו מלגה - עוד לפני שהוא ניגש לבצע את המבחן של החודש הבא. היעד הזה הוא קודש קודשים ואנחנו עומדים בו חודש אחר חודש, כעת, כשהצטרפתם לצוות בודקי המבחנים של 'דרשו', עליכם להבין את החשיבות של הדבר, ולשתף פעולה באופן מלא עם הדרשות ולוח הזמנים הצפוף שלנו".

אחראי תוכנית 'קנין תורה' ב'דרשו' הרה"ג ר' אורי קסלר ביצע את ההדרכה המעשית, ועבר עם הבודקים על שורה של מבחנים,

האפשרויות, משיחה טלפונית ל'דרשו', דרך ציונים המגיעים לנבחן במייל האישי שלו, ועד עדכון הציונים במכשירי 'קהילות' המותקנים בבתי הכנסת. כל זה, כחלק מהשירות המיוחד שמעניק 'דרשו' לכל נבחן, מתוך כבוד לנבחני 'דרשו' בפרט וללומדי התורה בכלל."

יחד נוכל להמשיך ולשמור על העמידה ביעד שכאמור היא חשובה מאוד בעיני הנהלת הארגון."

עוד הוסיף הרב דייטש: "אנחנו משקיעים מאמצים רבים שהנבחנים יוכלו להתעדכן בציונים שלהם בהקדם האפשרי, ודואגים שהמידע יהיה נגיש לכל נבחן בכל הפלטפורמות

יהלומים מגדולי ישראל

"שבת אחת הגיעה לביתי קבוצת ילדים שרובם טרם הגיעו למצוות, ובפיהם בקשה מיוחדת - שאמסור להם ועד מוסרי מדי שבוע... חשבת שמדובר במשונת ילדות, ניסיתי לתהות על קנקנם ולהורידם מהרעיון היומרי, אך התבדיתי..."

באורחותינו, ונמצא דרך עבודת המוסר עצות ודרכים מעשיות לשפר דרכינו.

"הופתעתי מתגובתם: 'זה בדיוק מה שאנו מחפשים!' אמרו כמעט פה אחד. 'בשביל זה ביקשנו את הוועד, זוהי מטרתנו.' קבענו להתחיל מיידית, וכך בכל שבת לכרבע שעה בלבד, אך קבועה ונחושה.

"הסתפקתי במדת רצינותם ובכושר התמדתם, אבל הופתעתי והתרגשתי כאחד להוכח כיצד כבר חודשים ארוכים מתקיים הוועד בקביעות מדי שבת, כשבכל שבת מדברים על הבעיות שאירעו לנו בימות השבוע ומהן הדרכים המעשיות לתקן דרכנו לקראת השבוע הבא - ואני בתוכם, כאחד מהם, כשהכל מלווה ב'קבלות' ועבודה מעשית המרוממת את האדם באשר הוא.

"כיום אני יכול לומר", מסיים ראש הישיבה בהתרגשות, "אני גאה בכך שאני אחד מבני הוועד המרומם של אותם ילדים, מקבל על עצמי דברים שהם מקבלים על עצמם. ואני אומר במלא הכנות: הלוואי והייתי מתקדם ומתעלה בעבודה העצמית והמחשבה ככל אחד מהילדים הללו, הממשיכים את דרכו של רבי ישראל סלנטר זי"ע."

(בשיחה להרב מ' ברמן, יתד נאמן יתרו תשע"ג)

שח הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א:

"אספר לכם סיפור מיוחד, שאותי ריגש עד מאד. המדובר הוא ב'ועד' לתורת המוסר שלא ראיתי דוגמתו.

"באחת השבתות פנו לביתי קבוצת ילדים שרובם טרם הגיעו למצוות, ובפיהם בקשה מיוחדת. הכנסתי אותם לביתי וישבת עמם, מרביתם ילדים מהשכונה שאין לי שום היכרות עמם, ובקשתם היא - כי אמסור להם ועד מוסרי מדי שבוע..."

"הבטתי עליהם והרהרתי לעצמי: בטח אלו ילדים שעדיין משובת המשחקים נחלתם, ושמא איוו לעצמם עוד משובה, לעשות עצמם כאילו הם 'גדולים' המקשיבים לשיחות ושיעורים..."

"ניסיתי לתהות על קנקנם ולהורידם מהרעיון היומרי שנטלו על עצמם ברגע של משובת ילדים, אך התבדיתי. הם היו נחושים במטרה, ביקשו ושוב הפצירו שהם באמת חשים שחסרה להם

ההדרכה, ההכרה כבר מינקות להתחיל בדרך העבודה להיטיב דרכם ולהעמיד את עתידם על יסודות אלו שסייעו להם בגדילתם.

"משנוכחתי בכך אמרתי להם שאני מסכים לרעיון, אך ביקשתי

כי זה לא יהיה ועד ערטילאי שאין בו דברים משפת המעשה. אני מבקש תכלית מעשית, להתבונן יחדיו מהם החסרונות שיש לנו

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

**הפורתח
בכל יום...**

המייל היומי של 'דרשו'

קטן שמפוצץ חזיזים וכדומה, האם מותר לקחתם ממנו?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

הערבים ואין נכון לעם ישראל לנהוג כן בשום מקום ובשום זמן, והעושה עובר על 'לא תעשה כמעשיהם'.

וכתב, שהגר"נ קרליץ זצ"ל הורה שמותר לחטוף מידם את הפצצות, והוסיף בשם הגר"י זילברשטיין שליט"א, שהמחנכים את בניהם להמנע מקול בהלה יזכו להובילם לחופה ולשמוע קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה.

שאלה: ילד שמפוצץ חזיזים וכדומה, האם מותר לקחתם ממנו?

תשובה: אסור לפוצץ חזיזים, נפצים וכדומה, משום חשש סכנת נפשות לזקנים ונשים, והמבעית את חברו חייב בדיני שמים, וקשה לבקש מחילה ע"ז כיון שאינו יודע את מי הבעית. וכתב הגר"צ כהן זצ"ל בספרו "מגילת אסתר" (פ"א סעיף ר"ג) בשם הגר"ח פלאגי זצ"ל, שהפיצוצים האלה נשתרבו ממנהגי

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי סיומי הש"ס של 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

* חדש! קבלו תזכורת יומית ללימוד הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

מתי עדיף להפריש חלה - לפני האפייה או לאחריה?

חלה, דהיינו הכמות המחייבת בהפרשת חלה (ראה תקציר לאתמול), חובה לצרף את כל המאפים שנאפו מבצק זה שהתחייב בהפרשת חלה, בתוך כלי אחד, על מנת שההפרשה תחול על כולם. פעולה זו מכונה: 'צירוף סל'.

וצירוף סל, מחייב בהפרשה גם באופן שקודם לכן לא היה חיוב הפרשת חלה, דהיינו, שאם אפו מספר בצקים, כל אחד בפני עצמו, ולא היה בהם שיעור חלה, ולאחר האפייה נעשה בהם צירוף סל - הרי הם חייבים בחלה.

[שו"ע תנו, א, ומשנ"ב ה; ביאורים ומוספים דרשו, 10, וראה עוד שם, 12 ור"י]

במצות הפרשת חלה, נאמר בתורה: "ראשית ערסתכם חלה תרימו". עריסה, פירושה - בצק, והיינו, שלכתחילה יש להפריש את החלה בשלב לאחר הכנת הבצק, לפני האפייה. ואם לא הפרישו לפני האפייה, חובה כמובן להפריש לאחר האפייה; ודבר זה אף הוא נזכר בתורה: "והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה", כלומר, גם בשעה שאוכלים את הלחם, דהיינו לאחר האפייה, יש להפריש את החלה מהבצק. אולם, מכיון שבדרך כלל אין במאפה אחד בפני עצמו שיעור

עוגות ממינים שונים שהונחו בכלי אחד - האם מתחייבות בהפרשת חלה?

ומיני מאפים שונים - אם בעליהם מקפידים שלא יגעו זה בזה, לא ניתן לעשות בהם צירוף סל; ואם אינם מקפידים על מגעם, אלא שלא יתערבו זה בזה, נחלקו הפוסקים אם יתכן בהם צירוף סל. וכשאין הקפדה על תערובת המינים, אך הוכנסו לכלי שלא על מנת לצרפם לחיוב חלה, או שהוכנסו לתוכו ללא ידיעת הבעלים - נחלקו הפוסקים אם הדבר נחשב לצירוף סל.

[שו"ע תנו, א, וביה"ל ד"ה שיתן, וד"ה שהסל; ביאורים ומוספים דרשו, 10 ור"י; וראה עוד שם, 11]

בהמשך לאמור: עטיפת מספר מאפים יחד במגבת, סדין וכדומה, דינה כצירוף סל. ויתכן שאף כיסוי מלמעלה בלבד נחשב כצירוף סל. וכלי שאין לו 'דפנות', כגון שולחן, או מגש שטוח - ספק הדבר אם ניתן לעשות על ידו צירוף סל. וכמו כן, אף כשמצרפים אותם בתוך כלי - יתכן שהמאפים הבולטים מחוץ לדפנות הכלי אינם מתחייבים בחלה, ולכן יש להקפיד לכתחילה שלא יבלטו החוצה, וכשהם בולטים, יש לכסותם מלמעלה.

האם יש 'צירוף סל' בהכנסת מאפים למקרר ולמקפיא?

ברכה. אולם, יש אומרים שאם נפח המקרר פחות מארבעים 'סאה' (332-574 ליטר, לשיטות השונות), דינו ככלי, ויש להפריש חלה בברכה. ויש אומרים שאם נפח המקרר פחות מארבעים סאה, והמאפים אינם מונחים בכלים נפרדים, יש להפריש בברכה; ובהעדר אחד התנאים - יש להפריש ללא ברכה, ובהעדר שניהם - אין חובה להפריש כלל.

[ביאורים ומוספים דרשו תנו, 10]

ארון המחובר לקיר - יש אומרים שאינו נחשב ככלי לענין 'צירוף סל', משום שהוא מחובר לקרקע; ויש שכתבו להקל בכך בזמן הזה, שחייב חלה הוא מדרבנן.

ומקרר או מקפיא - יש שהסתפקו אם נחשבים ככלי, או שאינם נחשבים ככלי, משום שאינם משמשים לטלטול מה שבתוכם ממקום למקום, אלא לאחסון בלבד, וכן משום שאינם פועלים ללא חיבור לחשמל המחובר לקרקע, וממילא נדונים אף הם כמחוברים לקרקע, ולא ככלי. ולדעתם, יש להפריש חלה ללא

* בגמרא נאמר, שבלישת הבצק למצות, אין ללוש בבת אחת מעבר לכמות הקמח המחייבת הפרשת 'חלה', מפני שעיסוי הבצק ברציפות בשעת הלישה, מונע את חימוצו, ואילו בצק הגדול מ'שיעור חלה', אין ידי אדם אחד מסוגלות לעסוק בו מכל עבריו כנדרש. וראוי להחמיר בכך אף בזמננו, למרות שהכנת המצה מבוצעת בידי אנשים רבים יחד, באמצעות כלי עזר רבים, והתנורים גדולים, והכל נעשה במהירות רבה. אולם, בנוגע ללישת הבצק במכונה - כתבו הפוסקים שמאחר ויש בכוח המכונה לעסוק כראוי גם בכמות גדולה של בצק, ניתן ללוש בה בבת אחת גם כמות הגדולה משיעור חלה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מצה נחשבת למוקצה בערב פסח שחל בשבת?

אלא יש להשתמש במצה כלחם משנה, ויניחנה בשקית וכדומה כדי למנוע מגע בחמץ. ויש אומרים שמצה היא מוקצה בשבת זו, כיון שאסור לאוכלה (ראה להלן); אך בבית שיש בו ילד שאינו ראוי לקיום המצוה בליל הסדר, לכל הדעות אין המצה מוקצה, כיון שהיא ראויה לאכילה לילד זה.

[שו"ע תמז, א, משנ"ב א, וביה"ל ד"ה ומשיירין; ביאורים ומוספים דרשו, 3 ו'8]

כשערב פסח חל בשבת, בודקים את הבית מחמץ בליל י"ג בניסן, בברכה, וככל דיני הבדיקה בליל י"ד בניסן בשנים רגילות. ומבטלים את החמץ לאחר הבדיקה, ובערב שבת לפני חצות מבערים את כל החמץ, מלבד החמץ המיועד לאכילה עד לזמן איסור החמץ בשבת, הכולל את הפת לסעודות השבת בלילה ובבוקר. ולחם משנה אין להותיר, אם אינו זקוק לו לאכילה בסעודה,

הלוח היומי

כ"ג בשבט | רבי יהושע ב"ר שלום רוקח זצ"ל, מוהר"י מבעלזא

היום הוא תענית צדיקים, על שנאספו ביום זה ישראל למלחמה בבני שבט בנימין, על ענין פילגש בגבעה ויש שהוסיפו על פסל מיכה.

בשנת ד' אלפים תק"ח, אירעה רעידת האדמה בשנת השמיטה ונקראה "רעש שביעית" ובה נהרגו רבים וגרמה לחורבן והרס בטבריה וכבית שאן ועוד, ונקבע הצום גם על יום זה.

יארציט:

תרנ"ד: רבי יהושע ב"ר שלום רוקח זצ"ל, מוהר"י מבעלזא.

תרע"ו: רבי יעקב חיים ישראל רפאל ב"ר יצחק אלפיי זצ"ל, בעל ריח ליצחק.

תר"ץ: רבי יצחק חי ב"ר גבריאל בוכבזה זצ"ל, ראב"ד טריפולי ובעל לחם לפי הטף.

תרצ"ד: רבי משה ב"ר מאיר קליערס זצ"ל, גאב"ד טבריה ובעל תורת הארץ.

תשכ"ב: רבי חזקיה ב"ר קטן קטנוף זצ"ל, בעל מדרש חזקיה.

לא רק שקר ממש, אלא גם "הוצאת דברים מהקשרם" עשויה להיחשב כשקר וכהוצאת שם רע, החמור הרבה יותר מדיבור לשון הרע של אמת

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

הקדושות והטהורות ששונא דילטוריא בכל אופנים, אפילו על איש גרוע עד מאוד, כמבואר במעשה עכן (סנהדרין יא.) ועוד. מסכם ה'חפץ חיים' כי נמצא שהמספר לשון הרע עובר ב-14 עשין, מלבד ה-17 לאווין. ואמנם לא שייך שיעבור על כולם בבת אחת, כי יש עשין או לאווין ששייכים רק באופן מסויים, שלאווין ועשין אחרים אינם שייכים בו, אך מכל מקום, מי שרגיל בעוון זה נמצא עובר לבסוף על כולם. בביאורים ומוספים מביאים כי בספר 'עיקרי דינים' להגר"ש הומינר מונה עוד כמה עשין ולאווין שעוברים עליהם בדיבור לשון הרע, כגון 'זכור את אשר הקצפת את ה' אלקיך במדבר', 'ואהבת את ה' אלקיך', וכן על עשין מדברי קבלה - 'נצור לשונך מרע', 'סור מרע ועשה טוב' ועוד.

לקראת סיום הפתיחה מונה ה'חפץ חיים' עוד שני עשין, האחרונים ברשימה, שעליהם עשוי המספר לשון הרע לעבור. (א) מדבר שקר תרחק. וזאת במקרה שמספר על חברו דבר גנות שהוא שקר, שאז גם נשתנה שמו ל"מוציא שם רע" שעונשו חמור מסתם לשון הרע ורכילות של אמת. ב'ביאורים ומוספים' מובא בשם ה'חפץ חיים' להלן (לשון הרע כלל יד), שגם אם לא משקר ממש אלא רק משמיט את הרקע של הדברים ועל ידי כך גורם להבנה לא נכונה של העובדות - נחשב כשקר וכהוצאת שם רע. (ב) עוד כותב ה'חפץ חיים' כי נראה שעובר גם על עשה של 'והלכת בדרכיו', שנצטוונו בזה לילך במידותיו של הקב"ה - 'מה הוא רחום אף אתה רחום' וכו'. ומצינו בהקב"ה במידותיו

יארצייט הרה"ק רבי יהושע ב"ר שלום רוקח זי"ע, מהר"י מבעלזא

כתב הרה"ק רבי יהושע רוקח מבעלזא: וצריך האדם לדעת, דככל שירבה לעשות מצוות, כן יזכה לקבל תוספת קדושה ולהבין יותר, ואין שייך להמתין בעשיית המצוות עד שיגיע למדרגת קדושה עליונה ולהבנה פנימית, אלא צריך לקיים כל מצוה הבאה לידו. (מהר"י מבעלזא - ח"ב שבת חוה"מ פסח)

נשתדל לקיים כל מצוה המזדמנת לדינו ולא נזניח מצוות שאנו חושבים שאינם כפי דרגתנו הרוחנית (כגון דיבור באמצע הלימוד, הידור בצניעות, כוונה בתפילה וכדו')